

Lager av PAPIR.

Lofotposten

Telefon 202.

101655

— HELE NORD-NORGES AVTIS —

Nr. 214

Grunnlagt av Joh. E. Paulsen.

Svolvær torsdag 27. september 1945

Londonregjeringens skilsmisseanordning er den groveste krenkelse av ekteskapet vi har opplevet.

Her er instituert en lov hvoretter man i krig uten videre opphever trofastheten og forpliktelser og bare sier: Ta en annen hvis du vil.

Oslo, 27. sept.

Den skilsmisseanordning som Nygaardsvolds regjering utferdiget i London under okkupasjonen har vakt stor harme i vide kretser og det har i pressen fremkommet sterke angrep på den. Kirkens stilling til anordningen er også blitt etterlyst, idet mange har ment at kirkens menn hadde plikt til å ta avstand fra den.

Lofotposten har henvendt seg til biskop Eivind Berggrav og bedt ham gi en uttalelse.

Biskop Berggrav uttaler:

Herr redaktør.

De har forelagt meg en del avisuttalelser angående den konelige anordning av 15. april 1942 og med forandring i paragraf 43 i ekteskaps- og skilsmissoven av 1918, og har bedt om min mening.

Anordningen av 1942 som jeg ikke før har vært oppmerksom på sees å ha forandret den tidligere gjeldende lov på to viktige punkter. Vår ekteskapslov bestemte at hvis «samlivet har vært hevet i tre år uten at dette er skjedd på lovformelig måte», (separasjonsbevilling) kan skilsmisse gis etter begjæring av den ene av ektefellene. Skilsmissesaken skal da behandles for domstol, hvis ikke begge

parter er enige om at man overlater avgjørelsen til departementet. Det nys i 1942 er først at man på en oppsiktssvekkende måte har forandret det som ligger i lovens uttrykk «hevet samliv». Anordningen har beholdt dette uttrykket, men har lagt en helt ny mening inn i det. I utgaven av ekteskapsloven ved Platou og Lütken (1920) ble det sagt: «Opphevelsen av samlivet må ha vært begrunnet i et samlivsbrudd. Den omstendighet at ektefellene har levet adskilt er ikke tilstrekkelig skilsmissegunn». (Med justisdepartementets skrivelse av 14. august 1911).

I rak motstrid med dette godtar anordningen en uvillett taktskifte (fravær fra hjemmet) som grunnlag for skilsmisse. Den ene ektefelle behøver ikke en gang få kjennskap til at alt ikke er som før. Dette er noe helt nytt.

Det andre som er forandret er bestemmelsen om at departementet (ikke domstolen) kan ta avgjørelsen selv om ektefellene ikke begge har samtykket i dette.

Poengen i vår lov var at skilsmisse ikke skulde kunne bevilges etter begjæring av den ene part uten at den annen part

også var hørt, og hadde hatt anledning til å anføre sitt. Etter anordningen kan den ene ektefelle nu uten at det foreligger villet samlivsbrudd ensidig både forlange og få departementets kjennelse for at man er skilt. Enhver sikring bortsett fra et administrativt skjønn, bygget på ensidige opplysninger, er opphevet.

Begge endringer er så dypt inngripende og så alvorlige i sitt prinsipp at det må være London-regjeringens plikt å løfte mit materiale frem. Men alle forklaringer, også all eventuell påberopelse av «krigens særegne forhold» synes ikke å kunne endre den ting at her er instituert en lov hvoretter man i krig uten videre opphever trofastheten og forpliktelser og bare sier: Ta en annen hvis du vil. Altå et brudd med alle moralske og kristelige prinsipper for ekteskap. Anordningen må anses som den groveste krenkelse av ekteskapet vi har opplevet i lovs form.

Det synes ikke heller å være sørget for tilbørlig aktosmhet. Det forlanges ingen undersøkelse fra departementets side. Hvis det ble anført at det gikk rykking (Forts. side 5.)

Det danske folk hylder sin konge på fødselsdagen.

Enestående jubel under kongens kjøretur gjennem Københavns gater.

En smilende og beveget konge mottar folketets hyldest.

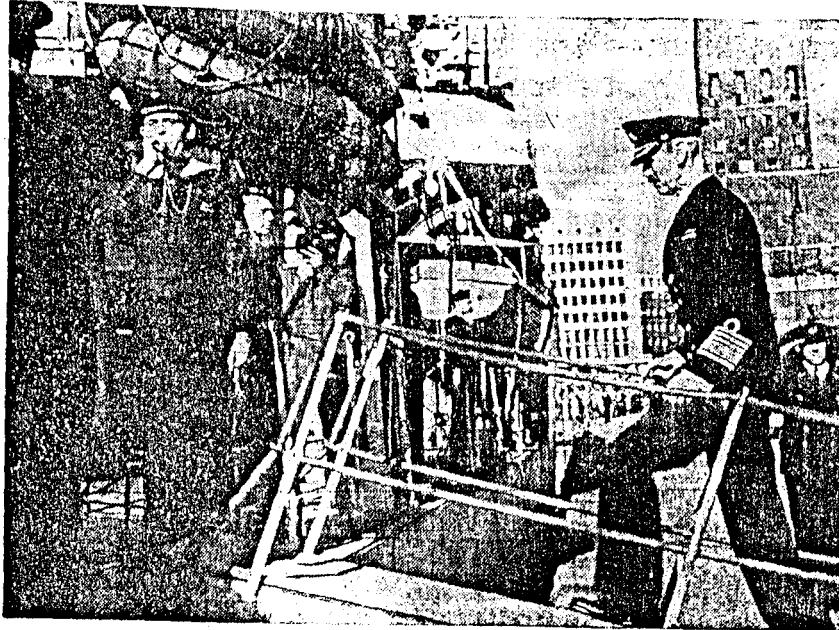
København, 26. sept. og dalte langsomt mot jorden, og NTPA's utsandte medarbeiter hilst av hurrap fra titusener

irs vennner
indet».

samarbeide med
12 land?

Toksvå, 27. sept.
(Reuter) En komisk radio bemennet «Himmels det», og beskyldte dem, deriblant Sverige, for å ha truffet Himmels gestapo side under forfølgingsfascister. De ene Spania, Belgia, Island, Italia, Jugoslavia, Hellas, Iran og Tyrkene i disse stedene hovedkvarteret som «de inn-politiske» og ghetten grønne av de kommentatorer som skulde mot-gestapo-informasjonen i de land som er av den intertikommisjonen. En on ble bygd i Svejkent Sverige var militærsjefen i Stockholmen for det svenske til stod i nær kontaktpunkt og Himmels, mentatoren.

Kongen går ombord i jageren «Stord», som forlot Oslo fredag klokken 16, for å besøke sin kongelige bror i Danmark.

Suez-kanalens fremtid.

Bir suez-kanal-siden
De Forente Nasjoner råd!

London, 26. sept.

(NTB) Det er mulig at spørsmålet om Suez-kanalens fremtid vil bli forelagt De Forente Nasjoner råd. Man tror at innflytelsesrike personer innen den britiske regjering vil støtte et slikt skritt.

Hva angår den egypiske regjeringens krav om at de britiske tropper skal trekkes tilbake fra

Egypt, vil ikke den britiske regjering føre seg noe for den her nærmest en forståelse-saken:

Historisk møte

mellom general Mac Arthur og den japanske keiser.

Tokio, 27. sept.
(NTB fra Reuter) Det historiske møtet mellom den japanske keiser og general Mac Arthur fant sted i dag morges i den amerikanske ambassade. En kolonne på fem glinsende svarte biler kjørte ut fra de keiserlige emarker forbi bukkende og skravende mennesker og kom til general Mac Arthurs residens kl. 10 (japansk tid). Talrike soldater holdt vakt ved de keiserlige porter, men bare en håndfull væpnede amerikanske soldater stod og passet på inngangen til ambassaden. Det ble gjort alt for å holde møtet hemmelig, og de amerikanske vakter truet korrespondentene med bajonetter og geværer idet de opplyste at de hadde fått ordre om å holde pressefolk utenfor synsvidde av ambassadens inngang.

Konferansen foregikk i hemmelighet og bare en folk var tilstede. Andre medlemmer av keisers familie oppholdt seg i et rom ved siden av. Møtet ble avsluttet kl. 10.30 (japansk tid). Da Hirohito kom ut fra ambassaden tok han av sin høye silkehatt og hilste på journalistene som ventet utenfor.

Møte mellom kong Leopold og prins Charles

Forsyndende om at de to brødre skal treffe sammen i Lisboa.

PRIVAT TIL LOFOTPOSTEN GJENNEM PRESS TELEGRAPH

Lisboa, 27. sept.

Den belgiske statsminister van Acker og flere medlemmer av hans kabinett er kommet til Lisboa med fly. De reiser inkognito og hevder at deres besøk er av privat natur. De besøkte imidlertid den belgiske regent Charles som for øyeblikket oppholder seg i Lisboa.

Funksjoner på Lisboa flyplass forteller at man i dag venter et ekstrafly fra Svært med en viktig person som passasjer. Man antar at denne passasjen er Belgias konge, som for tiden er bosatt i Svært. Allerede for flere dager siden gikk det rykter i Lisboa om at kong Leopold skulle treffe sammen med sin bror i Portugal.

irs vennner
indet».

samarbeide med
12 land?

Toksvå, 27. sept.
(Reuter) En komisk radio bemennet «Himmels det», og beskyldte dem, deriblant Sverige, for å ha truffet Himmels gestapo side under forfølgingsfascister. De ene Spania, Belgia, Island, Italia, Jugoslavia, Hellas, Iran og Tyrkene i disse stedene hovedkvarteret som «de inn-politiske» og ghetten grønne av de kommentatorer som skulde mot-gestapo-informasjonen i de land som er av den intertikommisjonen. En on ble bygd i Svejkent Sverige var militærsjefen i Stockholmen for det svenske til stod i nær kontaktpunkt og Himmels, mentatoren.

selv om det vilde tatt noen tid. Anordningen rammer også de trofasteste hustruer og barn i Norge. Det gjøres ingen forskjell, ikke en gang kunngjøring i Norge (giennem illegale avisler) synes forsøkt. At antallet tragedier er lite i forhold til alle dem som måtte leve adskilt, mildner ikke sakens alvor. (Man regner med at det av departementet i London er innvilget ca. 80 skilsmisser på grunnlag av anordningen). Dette forhold månere bare til at saken ikke skal få kaste unødig ubryg over alle dem som ikke har brukt ulykke over hjemmet.

Heller ikke gjør det noen forandring i alvoret at det dessverre ikke bare er hustruer her hjemme som nu plutselig stilles overfor den brutale kjensgjerning et mannen har forlatt dem uten at de visste det. Det er folk som kommer hjem til Norge og her finner sitt hjem lykke i ruinene på grunn av troleshet. Det er dom over slike forhold. Men det trenges også alvor og vilje til å bøte og hjelpe så langt råd er. Dette skjer i alle fall ikke ved at vi fortsatt har en anordning bestående som ringekraker troskapet. Sånt kan ikke en gang være norsk. Den novarende regjering vil ved straks å oppheve anordningen. Høye kunne minskes ulykken, men den kan med en slik øyeblikkelig handling markere synet på det som er gjort.

Fredrik Berggrav

Kong Christian -

(Fortset fra side 1.)

Hva der i dagens løp er innkommet av blomster, gaver og hilsener til kong Christian fra nær og fjern, like fra regjeringens seks seiersstifterkener til broderte tofler fra en gammel kon på den jyske hede, fra offisielle statshusener fra de fjerne land til små, rørende brev fra barn i de københavnske barnehjem, er det forholdsvis umulig å danne seg et bilde av, og dronningen har personlig gitt ordre til ingen pakker må åpnes i dag.

Et sterlig gripende innslag i feiringen av kong Christians 75-årsdag er de ekeløvsksor som er stilt opp på gater og plasser i København hvor gode danske kvinner og menn faktisk offer for tyskernes og deres håndlangeres skyting under okkupasjonen. Et kors er stilt opp for hver fallede patriot, — og det er blitt 402 kors i alt. Utanfor Shellhuset er det reist hele 18 kors og ved Dagmarnhus, som tyskerne gjorde så beryktet, finner man 12. På Kongens Nytorv er det dessuten reist et flere meter høyt kors med ekeløv og stilkebånd som et minne over de dansker som døde i koncentrasjonsleirene.

København, 26. sept.

(NTB fra RB) For første gang siden 9. april 1940 var København i kveid på nytt festlig opplyst. De rede, blå og grønne reklamelys var tendt de fleste steder og i butikkene i hovedstaden var belysningen også tendt så man kunde nytte synet av de for anledningen valikkert syntede utstillingssvinduer. Det er karakteristisk for kongens fødselsdag at den fortørrelse som heldig som tilfelle ble. For politiet har det vært en anstrengende dag, men alt er forlopet uten utover noen art, like som der heller ikke er foretatt en eneste arrestasjon. Befolknings holdning var i det hele tatt ideell. Helt uten uløper kunde en slik dag naturligvis ikke forløpe. Om lag 150 mennesker, som var besvint eller hadde fått tilbemannende, ble brakt inn til forskjellige redningsstasjoner. Herfra ble ca. 50 av dem senere sendt på sykehus.

Til redningsstasjonene ble det også brakt inn omlag 400 bortkomne barn, som imidlertid allerede i dag er blitt overlevet til sine pårørende.

ELSE FRA VINMONOPOLET

sporperioden 4de kvartal 1945.

Gjenreisningsdepartementet, direktoratet for proviantering med hensyn til salg av vin og brennevins tilført følgende

merker 39 B og 40 A mister sin gyldighet 29. september, periode omfatter oktober, november og desember, og rammer er 2 flasker mot klipp av merkene 40 B og 41 A. r gjelder:

Stjerners Aquavit (kr. 7.50) eller 1 fl. Rumpunsch (kr. 7.50) (kr. 10.—) eller 2 flasker rødvin eller hvitvin (kr. 3.—). hvitvin er overtafta fra tyske Ingre.

stramerket K 1 i behold, vil i stedet for de ovenfor nevnte gjort 1 fl. beste A-varer.

r:

(kr. 8.50) og gammel Reserve (kr. 10.—) (kr. 13.—) Norsk Likør (kr. 10.—, 11.—, 12.—) (kr. 8.50) Fruktvin (kr. 6.30) og vin og champagne. Cognac (i forskjellige pristeg).

traquavit, Karveaquavit, Krydret Brænevln og Gin. alle priser kommer for høye 30 % krigstillegg.

negruppen A til K-har kjøperett fra 1. oktober til og med i tiden fra 12. november til 20. desember.

om bor så langt fra utsalgsby at de er avsakret fra å gjøre som som derfor er henvist til å foreta bestilling skriftlig, og av ordningene. Kr. 0,40 til rettsporto av kjøpekort må sendes betaling for varene.

ler flaskemerker må leveres ved solg over disk, og for senmerker medsendes fra kjøper i de distrikter hvor tvungen til flasker er innført. For likør, punch, fruktvin og vin kreves merker, for alle andre slag akkuratkoder. For avdelingene indheim er dog alminnelige flasker eller merker gjeldende.

sparetments bestemmelse innføres fra 1. oktober den salgsdende tidligere, nemlig fra kl. 11 til kl. 17. På dager har ikke lukket kl. 13.

Tyskernes levesett i ørene fremover.

Proklamasjon fra kontrollkommissjonen med strenge bestemmelser.

Berlin, 26. sept.

(NTB fra Reuter) Den allierte kontrollkommissjonen i Tyskland sendte i går ut en proklamasjon som vilde berøre tyskernes levesett på alle mulige måter i mange år fremover. I proklamasjonen heter det blant annet:

De tyske myndigheter må etterkomme de allierte direktiver om å bestride omkostningene for opprettholdelsen og transporten av de styrker som er stasjonert i Tyskland. Kontrollkommissjonen vil fastsette tiden for evakueringen av tyske embetsmenn og andre sivile fra territorier innenfor og utenfor Tysklands grenser av 1937 og under hvilke forhold evakueringen skal finne sted. Alle militære organisasjoner vil bli definitivt og endelig opplest. De tyske myndigheter har fått ordre om å skaffe til veie alle informasjoner og dokumenter som kan brukes under rettsaken mot nazilederne. Produksjoner og ervervelse av krigsmateriell er forbudt.

Østerrikske krav til de allierte.

Rennen-regjeringen må anerkjenner og tropene trekkes ut av landet.

Wien, 26. sept.

(NTB fra RB) På en konferanse i Wien av representanter for de østerrikske provinser ble det i går vedtatt en resolusjon med anmodning til de allierte om øyeblikkelig å anerkjenne Rennen-regjeringen samt å trekke sine tropper tilbake fra Østerrike og innomre landet medlemskap i De Forente Nasjoner.

Det lyser til økteskap for:

Arbeider Fredrik Skarsfjord og Kirsti Britt Simonsen, begge Narvik.

Montør Arne Normann Tvedt, Skien og Liv Aud Myrstad, Lenvik.

Londonregjeringens skilsmisseanordning

Forts. fra side 1.

ter om at en hustru hjemme også med tyskere burde det vort plikt å få det undersøkt. Det lot seg som bekjent gjøre,